

Täysistunto

Torstai 26.4.2018 klo 16.04—18.31

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opintotukilain 4 ja 5 a §:n muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 58/2018 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sivistysvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan yksi tunti, kello 18.30—19.30. Mikäli puhujalistaa ei ehditä annetussa ajassa käydä loppuun, asiakohdan käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan tämän päivän istunnossa muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi. Jos keskustelu asiasta puolestaan päättyy ennen sille varatun määräajan päättymistä, siirrytään päiväjärjestyksen seuraavaan, 12. asiakohtaan.

Keskustelu

18.27 **Hanna Halmeenpää vihr:** Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen lakiesitys on edellisen tapaan aivan erityisen kannatettava. Tässä esityksessähän siis ehdotetaan muutettavaksi opintotukilakia ja lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatesta annettua lakia sillä tavalla, että opintotukeen ja koulumatkatukeen oikeuttaviksi opinnoiksi katsotaan oppivelvollisuusiän ylittäneille järjestetty perusopetus, siis käytännössä aikuisopiskelijoille. Tämä kyseinen opiskelu katsotaan päätoimiseksi, jos opiskelua on vähintään 22 kurssia lukuvuodessa.

Tämä esitys parantaa aivan erityisesti työmarkkinoiden ulkopuolelta opiskelemaan tulevien aikuisten ja myös erityisesti maahanmuuttajien taloudellisia edellytyksiä päätoimiseen opiskeluun. Opintotuki soveltuu aikuisopiskelijoilla opintojen aikaisen toimeentulon turvaamiseen, jos muut rahoitusvaihtoehdot, kuten työttömyysturva ja aikuiskoulutustuki, eivät ole mahdollisia. Tämä koulumatkatukioikeus edistää myöskin koulutukseen hakeutumista, ja se kohdentuu erityisesti niille, joilla on pitkä koulumatka, opiskelumatka ja merkittävät koulumatkakustannukset.

Kannatan lämpimästi tätä hallituksen esitystä.

18.28 **Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Tämä on todellakin kannatettava esitys ja erityisesti se tulee auttamaan, niin kuin täällä todettiin, maahanmuuttajia. Meidänhän piti perusopetuslakiinkin tehdä muutoksia siltä osin, että meillä oppivelvollisuusiän ylittäneet henkilöt voivat sitten suorittaa myöskin perusopetuksen mukaisen oppimäärän. Ja tietenkin tämä tulee auttamaan myöskin sellaisia heikommassa asemassa olevia tai, sanotaan, työmarkkinoilla varmasti melko mahdottomassa asemassa olevia henkilöitä, joilla josta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 42/2018 vp

kin syystä perusopetuksen oppimäärä on jäänyt suorittamatta. Tietenkin saattaa esimerkiksi olla vaikkapa joku pitkäaikainen sairaus siinä vaiheessa, kun on oppivelvollisuusikäinen, ja vuosia saatetaan taistella sen sairauden, esimerkiksi syöpäsairauden, kanssa, ja sitten siinä vaiheessa, kun on mahdollisuus suorittaa näitä opintoja, tämä oppivelvollisuusikä on jo ohitse.

Elikkä kyllä tämä on äärimmäisen tärkeä ja kannatettava esitys. Ja kun katsoin noita lukuja, mitä tässä oli arvioitu, niin kyllähän vuosittain ovat kuitenkin varsin pieniä nämä määrät. Ensinnäkin ovat pieniä niiden määrät, jotka ovat oikeutettuja tähän tukeen, ja sitten kun ottaa huomioon sen, että suinkaan kaikki, jotka ovat oikeutettuja, eivät kuitenkaan sitten tätä tukea ota vastaan, niin siinäkin mielessä tämä on valtiontaloudellisestikin hyvin pieni satsaus, jolla on kuitenkin näitten ihmisten kannalta äärimmäisen tärkeä merkitys, koska kyllä suomalaisilla työmarkkinoilla on kohtuullisen vaikea tänä päivänä pärjätä, jos sitä perusopetuksen oppimäärää ei ole suoritettuna. Eli se peruskoulun todistus sieltä vähintään pitää saada, ja silläkään ei vielä pitkälle pötkitä, vaan ehdottomasti se on se todistus, jolla sitten avautuvat ovet jatko-opintoihin.

18.29 Simon Elo sin: Arvoisa puhemies! Tässä edustajat Halmeenpää ja Essayah ovat jo hyvin käyneet ne hyvät perustelut, mitkä tälle esitykselle on, mutta täsmennän vain ja lisään vain edustaja Essayahin puheenvuoroon hieman tästä taloudellisesta puolesta.

Todellakin nämä kustannukset valtiolle eivät ole suuren suuret siihen hyötyyn nähden, mikä tässä on, eli 300 000 euroa tänä vuonna ja sitten 1,1 miljoonaa euroa seuraavana vuonna, ja koulumatkatuen osalta 60 000 euroa — niin pieni summa — tänä vuonna ja 200 000 euroa eli selvästi sitten suurempi vuodesta 2019 lähtien. Eli valtiontaloudellisesti ei puhuta suuresta kysymyksestä, mutta inhimillisesti ja näiden henkilöiden elämässä tällä voi olla hyvinkin merkittävä vaikutus, niin kuin edustajien Halmeenpää ja Essayah puheenvuoroissa tuli esille. Eli jälleen hallitukselta yksi esitys muiden joukossa, joka kokonaisuutena kyllä parantaa selvästi opiskelijoiden asemaa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sivistysvaliokuntaan.